

APSTIPRINĀTS
Cesvaines novada domes
2018. gada 21. februāra
sēdē Nr. 4, lēmums Nr. 7

**Cesvaines novada attīstības programma
2019. – 2026. gadam
(gala redakcija)**

CESVAINE 2018

Izstrādājusi Cesvaines novada dome

SATURS

Saturs	2
Anotācija.....	3
Izmantotie saīsinājumi.....	4
1. Pašreizējās situācijas raksturojuma un analīzes kopsavilkums	5
2. Stratēģiskā daļa	16
3. Rīcību programma 2019. – 2026. gadam	24
3.1. Prioritāšu un rīcību virzienu īstenošanas pasākumu plāns.....	24
3.2. Rīcību plāns	26
3.3. Investīciju plāns	32
4. Attīstības programmas uzraudzības kārtība	40

ANOTĀCIJA

Cesvaines novada attīstības programma 2019. – 2026. gadam. Cesvaines novada dome, 2018.

Cesvaines novada attīstības programmu 2019. – 2026. gadam izstrādājuši Cesvaines novada domes administrācijas darbinieki, Attīstības programmas Uzraudzības ziņojuma izstrādes komisija.

Dokuments bāzēts uz Cesvaines ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2012. – 2024. gadam pamatnostādnēm un SVID analīzi, kas iekļauta ilgtspējīgas attīstības stratēģijā, detalizējot prioritātes un rīcības virzienus konkrētos uzdevumos un investīciju plānā.

Programma satur nodaļas, kas saskaņotas ar Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra (prot. Nr.66 39.§) noteikumiem Nr. 737 “Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” prasībām.

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

LAD – Lauku atbalsta dienests

LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

SIA - Sabiedrība ar Ierobežotu Atbildību

SVID – Stiprās puses, vājās puses, iespējas un draudi

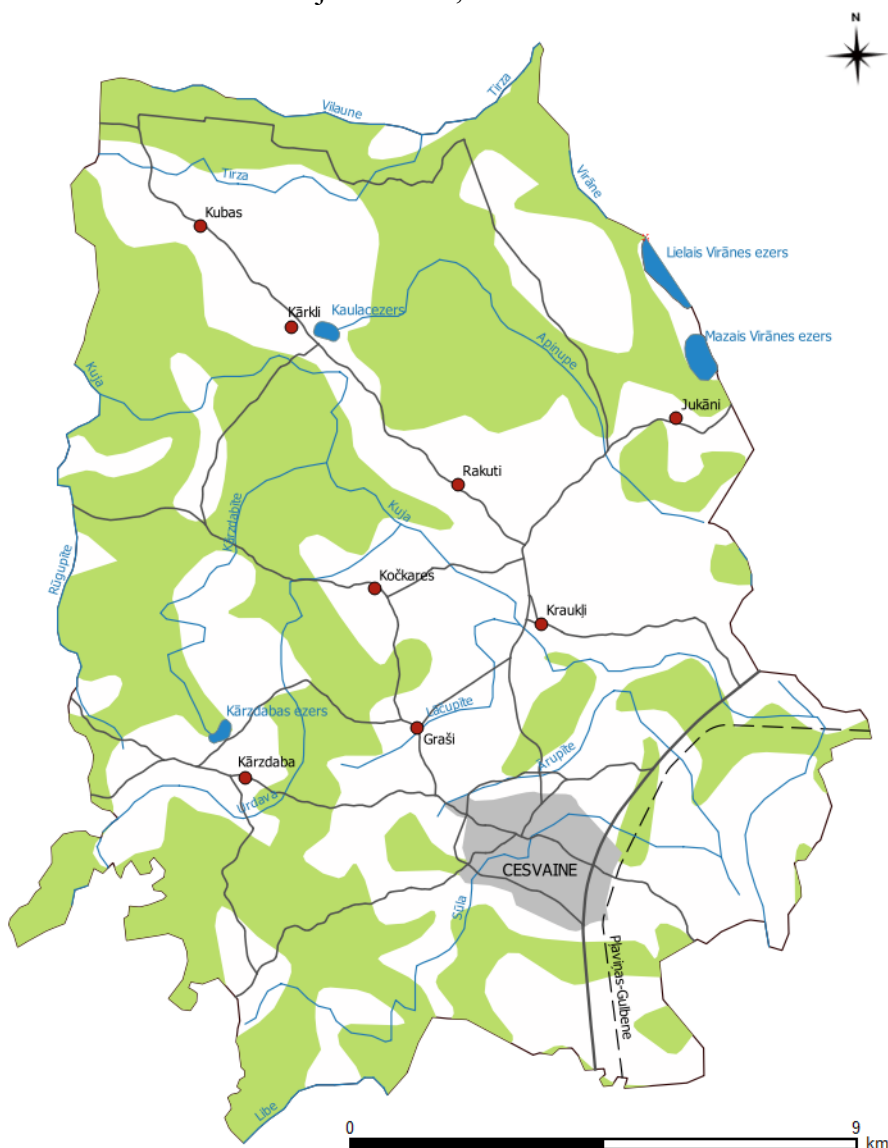
v.j.l. – virs jūras līmeņa

VZD – Valsts zemes dienests

1. PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMA UN ANALĪZES KOPSAVILKUMS¹

Vispārīgs Cesvaines novada ģeogrāfiskais apraksts

Cesvaines novads atrodas Latvijas Republikas ziemeļaustrumu daļā un Vidzemes augstienes austrumu daļā. Teritorija robežojas ar Madonas un Gulbenes novadiem. Pēc 2009. gada administratīvi teritoriālās reformas Cesvaines novada teritorijā (kopējā novada teritorijas platība ir 190,5 km²) ietilpst Cesvaines pilsēta un Cesvaines pagasts. Novada centrs – Cesvaines pilsēta – atrodas 165 km attālumā no Rīgas, 16 km attālumā no Madonas, 38 km attālumā no Gulbenes. Lai gan novada centrs atrodas salīdzinoši tālu no galvaspilsētas, tomēr sakarus ar to un pieguļošajiem novadiem nodrošina plašs autoceļu tīkls. Cesvaines novada lielāko teritorijas daļu aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme, nedaudz mazāk ir mežu.

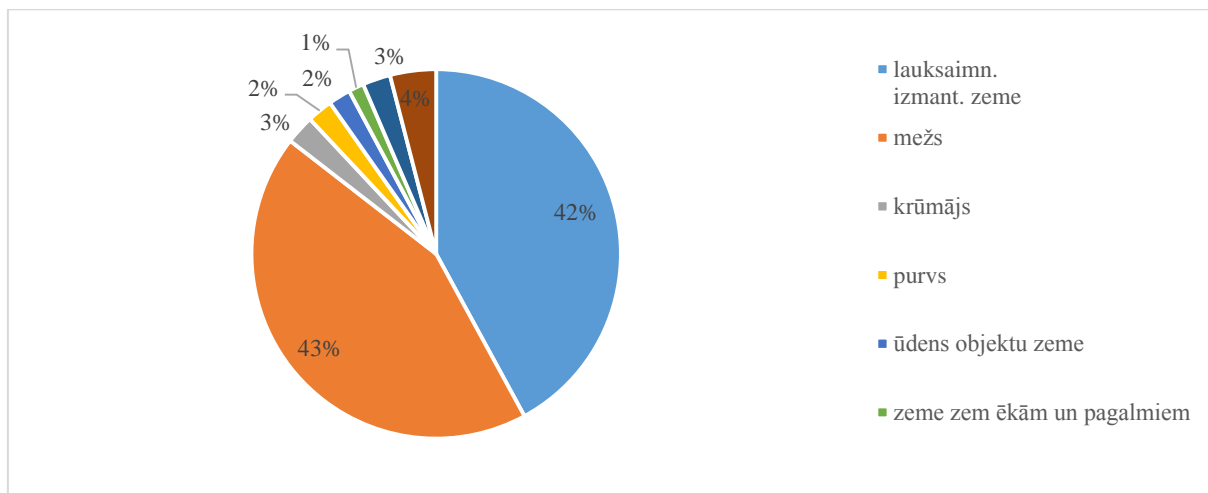

1.1. attēls. Cesvaines novada teritorija (izstrādājusi R.Putniņa, izmantojot Envirotech GIS Latvija 10.2)

¹ Cesvaines novada pašreizējās situācijas raksturojums un analīze ir atsevišķs dokuments, kas ir Cesvaines attīstības plāna sastāvdaļa

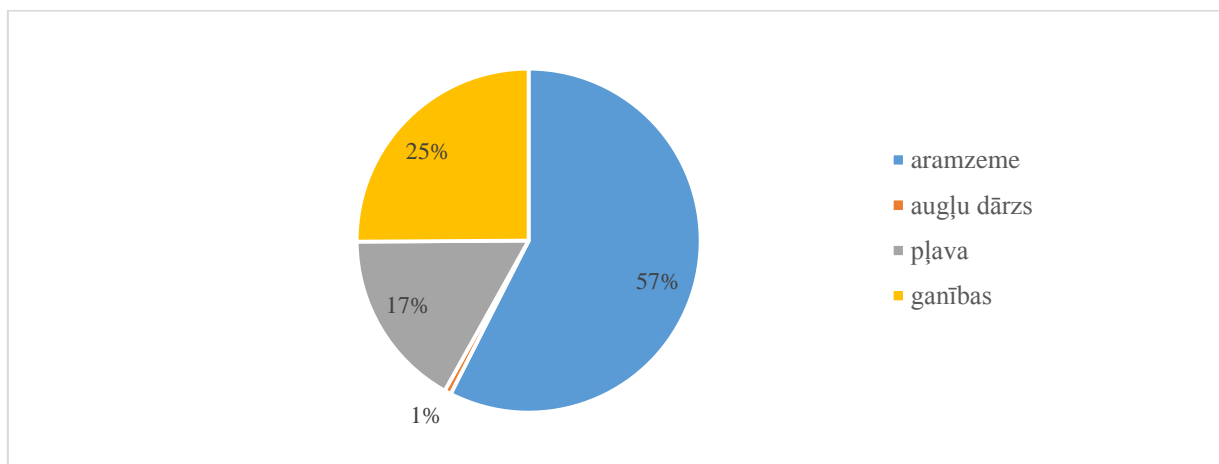
Zemes resursi

Pamatojoties uz VZD datiem uz 2017. gada 1. janvāri zemes sadalījumā pa zemes lietošanas veidiem, Cesvaines novadā meži un LIZ aizņem lielākās platības no kopējās novada teritorijas (43 % - mežs un 42 % LIZ) (sk. 3.3. att.).

1.2. attēls. Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem Cesvaines novadā (uz 01.01.2017.) (Avots: VZD)

No visas Cesvaines novada zemes kopplatības īpašumā atrodas 17 846,4 ha jeb 93,9 %, lietošanā 310,1 ha jeb 1,6 %, pašvaldībai piekritīgā zeme ir 532,8 ha jeb 2,8 %, valstij piekritīgā zeme – 191,5 ha jeb 1,0 % un zeme zemes reformas pabeigšanai – 4,6 ha jeb 0,02 % no zemes kopplatības. No īpašumā esošās zemes vislielāko īpatsvaru jeb 66,4 % sastāda fizisko personu īpašumā esošā zeme (sk. 3.3. tab.).

1.3. attēls. LIZ izmantojamo zemju sadalījums Cesvaines novadā (uz 01.01.2017.) (Avots: VZD)

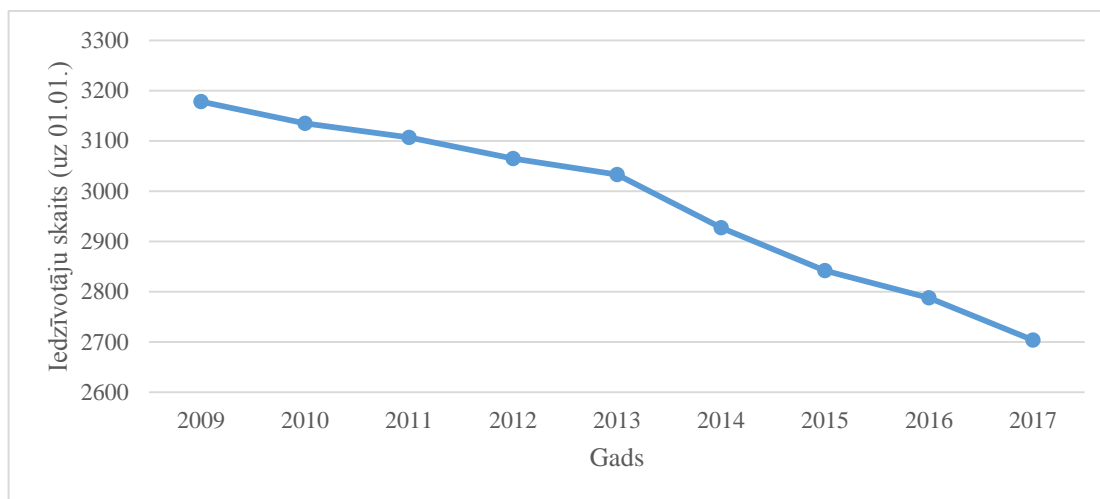
Pēc LAD 2016. gada apsekošanas datiem tika konstatēts, ka Cesvaines novadā ir 7 998,4 ha LIZ, no kurām lielākā daļa (90 %) atzītas par koptām. Tikai 10 % jeb 799,84 ha ir nekoptas LIZ, kuras ir iespējams izmantot attīstībai.

Pēc VZD datiem uz 2017. gada 1. janvāri kopējā meža zemes platība sastādīja 8 256,5 ha jeb 43 % no novada kopējās platības. Pēc apsaimniekotāja veida meži iedalās - valsts mežos un pārējos mežos. 4811,9 jeb 59 % aizņem fizisko personu īpašumā esošā meža zeme, 1819,7

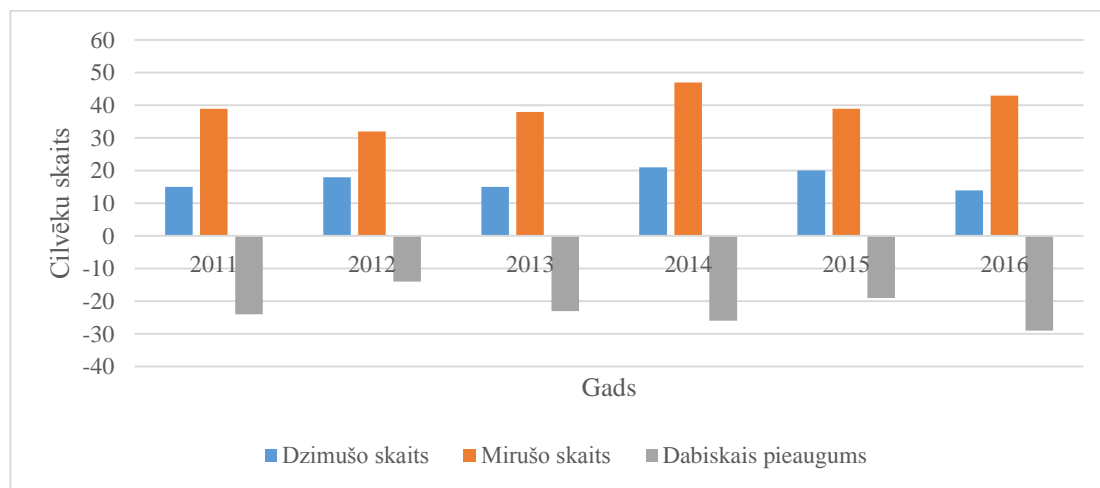
ha jeb 22,3 % aizņem juridisko personu īpašumā esošā mežu zeme, pašvaldībā – 9,6 ha jeb 0,1 %, valsts – 1506,9 ha jeb 18,5 %, jaukta statusa kopīpašumā – 12,6 ha jeb 0,2 %.

Demogrāfiskais raksturojums

Pēc PMLP datiem, Cēsaines novadā uz 2017. gada 1. janvāri iedzīvotāju skaits sastādīja 2 704. Salīdzinot ar 2012. gadu, iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 361. Tam par iemeslu ir gan negatīvs dabiskais pieaugums, gan negatīvs migrācijas saldo. Iedzīvotāju blīvums Cēsaines novadā 2017. gada sākumā sastādīja 14,2 cilv./km² (salīdzinājumam vidējais iedzīvotāju blīvums Vidzemes plānošanas reģionā 14,0 cilv./km²).

1.4. attēls. Iedzīvotāju skaits Cēsaines novadā gada sākumā (Avots: PMLP)

1.5. attēls. Iedzīvotāju dabiskā kustība Cēsaines novadā (Avots: PMLP)

Iedzīvotāju sadalījums starp trijām galvenajām vecuma grupām iespaido situāciju darba tirgū un liecina par nodarbinātības attīstības perspektīvām teritorijā vai par attīstības ierobežojumiem darbaspēka trūkuma dēļ. Uz 2017. gada 1. janvāri Cēsaines novadā reģistrēti 314 iedzīvotāji līdz darbaspējas vecumam, 1713 iedzīvotāji darbaspējas vecumā un 533 iedzīvotāji virs darbaspējas vecumam.

Vietējās pārvaldes lēmējvara

Atbilstoši pašvaldības statusam novada domē ir 9 deputāti, kuri sāka savu darbību 2017. gadā - Vilnis Špats, Didzis Baunis, Vēsma Nora, Līga Ozola, Dzintars Bušs, Juris Rozenbergs, Kārlis Edvards Bandenieks, Ilga Rumpe un Imants Spridzāns.

Domes priekšsēdētājs ir Vilnis Špats, domes priekšsēdētāja vietnieki ir deputāte Vēsma Nora un Juris Rozenbergs, kuru amati nav algoti. Domes administratīvā vadītāja funkcijas veic izpilddirektors Uģis Fjodorovs.

Pašvaldības funkciju nodrošinājums

1.1. tabula

Pašvaldības funkciju nodrošinājuma īss raksturojums

Nr.	Funkcija pēc likuma "Par pašvaldībām" 15.panta (saīsināti)	Nodrošināšanas organizācijas veids
1.	Organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus: <ul style="list-style-type: none">• ūdensapgāde un kanalizācija;• siltumapgāde;• sadzīves atkritumu apsaimniekošana;• notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana;	SIA "Cesvaines komunālie pakalpojumi", SIA "Cesvaines siltums", SIA "Pilsētvīdies Serviss"
2.	Gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību: <ul style="list-style-type: none">• ielu, ceļu un laukumu būvniecība, rekonstruēšana un uzturēšana;• ielu, laukumu un citu publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana;• parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana;• atkritumu savākšanas un izvešanas kontrole;• pretplūdu pasākumi;• kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana;	Cesvaines novada domes Labiekārtošanas nodaļa
3.	Noteikt kārtību, kādā izmantojami publiskā lietošanā esošie meži un ūdeņi, ja likumos nav noteikts citādi	Likumdošana
4.	Gādāt par iedzīvotāju izglītību: <ul style="list-style-type: none">• iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā;• pirmsskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs;• organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpuskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm;• citi pasākumi;	Cesvaines novada dome, izglītības iestādes
5.	Rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību: <ul style="list-style-type: none">• organizatoriska un finansiāla palīdzība kultūras iestādēm un pasākumiem;• atbalsts kultūras pieminekļu saglabāšanai;• citi pasākumi;	Cesvaines novada dome, kultūras iestādes
6.	Nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu;	Cesvaines novada dome, izglītības iestādes
7.	Nodrošināt iedzīvotājiem sociālo palīdzību (sociālo aprūpi):	Cesvaines novada dome, Sociālais dienests

	<ul style="list-style-type: none"> • sociālā palīdzība maznodrošinātām ģimenēm un sociāli mazaizsargātām personām; • veco ļaužu nodrošināšana ar vietām pansionātos; • bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; • bezpajumtnieku nodrošināšana ar naktsmītni; • citi pasākumi; 	
8.	Gādāt par aizgādību, aizbildnību, adopciju un bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzību;	Cesvaines novada dome, Bāriņtiesa
9.	Sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā;	Cesvaines novada dome
10.	Sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu;	Cesvaines novada dome
11.	Izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai, ja tas paredzēts likumos;	Cesvaines novada dome
12.	Piedalīties sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, apkarot žūpību un netiklību;	Cesvaines novada dome, policija
13.	Saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanas un apbūves kārtību;	Cesvaines novada dome
14.	Nodrošināt savas administratīvās teritorijas būvniecības procesa tiesiskumu;	Cesvaines novada dome, Cesvaines, Lubānas un Varakļānu novadu apvienotā būvvalde
15.	Veikt civilstāvokļa aktu reģistrāciju;	Cesvaines novada dome, Dzimtsarakstu nodaļa
16.	Savākt un sniegt valsts statistikai nepieciešamās ziņas;	Cesvaines novada dome, iestādes
17.	Veikt nepieciešamos pasākumus domes vēlēšanās;	Cesvaines novada dome
18.	Piedalīties civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanā;	Cesvaines novada dome
19.	Organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus;	Cesvaines novada dome
20.	-	-
21.	Organizēt pedagoģisko darbinieku tālākizglītību un izglītības metodisko darbu;	Cesvaines novada dome, izglītības iestādes
22.	Veikt attiecīgajā administratīvajā teritorijā dzīvojošo bērnu uzskaiti;	Cesvaines novada dome
23.	Īstenot bērnu tiesību aizsardzību attiecīgajā administratīvajā teritorijā.	Cesvaines novada dome, Bāriņtiesa

Pašvaldības iestādes

Pašvaldības funkciju realizācijai domes padotībā ir šādas pašvaldības iestādes:

- Cesvaines vidusskola;
- Cesvaines internātpamatskola;
- Cesvaines pirmsskola “Brīnumzeme”;
- Cesvaines Mūzikas un mākslas skola;
- Cesvaines kultūras nams;
- Cesvaines bibliotēka;
- Cesvaines novada Kraukļu bibliotēka;
- Cesvaines novada dzimtsarakstu nodaļa;
- Cesvaines novada bāriņtiesa;

- Cesvaines sociālais dienests.

Būvniecības pārziņāšanas un kontroles jautājumi ar savstarpēju vienošanos deleģēti pašvaldību kopīgajai iestādei – Cesvaines, Lubānas un Varakļānu apvienotajai būvvaldei. Atkritumu apsaimniekošanu Cesvaines novadā veic SIA “Pilsētvides Serviss”.

Ar mērķi īstenot tūrisma nozares attīstību novada teritorijā, 2008. gadā ir izveidota un pilnībā atrodas PA „Cesvaines tūrisma centrs”.

Cesvaines novada dome ir kapitāla daļu turētāja šādās pašvaldības kapitālsabiedrībās:

- SIA „Cesvaines siltums”;
- SIA “Cesvaines komunālie pakalpojumi”.

Cesvaines novada dome ir dalībnieks šādās biedrībās (nodibinājumos);

- biedrībā „Latvijas Pašvaldību savienība”;
- nodibinājumā “Vidzemes plānošanas reģions”;
- nodibinājumā “Latvijas Piļu un muižu asociācija”.

Sadarbības partneri

Cesvaines pašvaldība sadarbojas ar Alūksnes, Gulbenes, Smiltenes novadiem. Vēl sadarbojas ar Daugavpili Latvijas – Krievijas pārrobežu projekta ietvaros.

Cesvaines novada domei ir 6 vienošanās par starptautisko sadarbību: 2006. gadā noslēgts sadarbības līgums ar Marjamā (*Mārjamaa*) pašvaldību, kas atrodas Raplas apriņķī Igaunijā; 2010. gadā parakstīts līgums ar Vaijes (*Weyhe*) pašvaldību Vācijā; 2010. gadā noslēgts sadarbības līgums ar Volhovas rajona pašvaldību Krievijā; 2011. gada maijā parakstīts sadarbības līgums ar Kulēnas (*Coulaines*) pašvaldību Francijā; 2011. gada septembrī parakstīts sadarbības līgums ar Lagardele-sur-Leze pašvaldību Francijā; 2015. gada maijā parakstīts sadarbības līgums ar Dņepropetrovskas apgabala pašvaldību Ukrainā.

Pašvaldības komunikācijas resursi

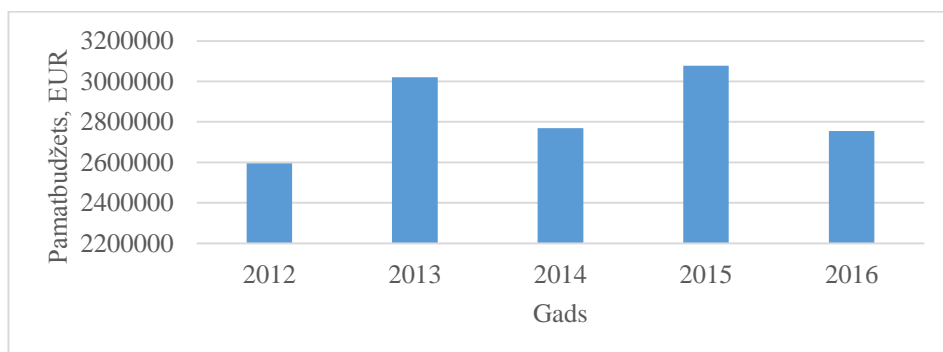
Iedzīvotāju informētības nodrošināšanā Cesvaines novada dome veic nozīmīgu darbu vairākās nozarēs. Valsts un reģiona robežās tie ir masu informācijas līdzekļi – laikraksti „Latvijas Avīze”, „Stars”, ziņu aģentūras LETA un BNS. Pašvaldības aktualitātes regulāri tiek atspoguļotas mājaslapā www.cesvaine.lv. Svarīgu vietu komunikācijā ar sabiedrību ieņem laikraksts „Cesvaines Ziņas”, lapas dažādos sociālajos tīklos (piemēram, *Facebook*), stendi novada teritorijā, regulāri organizētās pašvaldības deputātu un uzņēmumu vadītāju tikšanās ar iedzīvotājiem.

Pašvaldības teritorijā darbojas nevalstiskās organizācijas: biedrība „Mārtiņroze”, izglītības, kultūras un tūrisma informācijas centrs „Cesvaine”, Cesvaines mākslinieku biedrības, biedrības „Durvis”, biedrība "Izglītībai un kultūrai Cesvainē", biedrība "Cesvaines pūtēju orķestris" un Cesvaines kultūras veicināšanas biedrība.

Pašvaldības budžets

Cesvaines novada pamatbudžets sastāv no pašvaldības administrācijas un pašvaldības iestāžu finanšu līdzekļiem. Pašvaldība administrē arī speciālo budžetu.

Cesvaines novada pašvaldībā vislielākais kopējā pamatbudžeta apjoms bija 2015. gadā, kad tas sastādīja EUR 3 077 968, attiecīgi vismazākais – 2012. gadā ar kopēju summu EUR 2 595 220.

1.6. attēls. Cesvaines novada pašvaldības kopējā pamatbudžeta apjoms

Cesvaines novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi tiek novirzīti pašvaldības funkciju izpildes nodrošināšanai – pašvaldības izglītības, kultūras, sporta iestāžu, sociālā dienesta, sporta un kultūras pasākumu, komunālo dienestu, pabalstiem maznodrošinātiem iedzīvotājiem un infrastruktūras attīstības projektu līdzfinansējumam. Vislielāko izdevumu daļu (EUR 1 546 558 jeb 58 %) sastāda izdevumi izglītības funkciju nodrošināšanai, kā arī pēdējo gadu laikā pieaug Sociālā dienesta izmaksātie pabalsti.

Veselības aprūpes sistēma

Cesvaines novada iedzīvotāju veselības aprūpi nodrošina Cesvaines pilsētā izvietotās ārstu prakses:

- ģimenes ārstu prakses;
- zobārstniecības prakses;
- fizioterapijas prakse;
- masieru prakses;
- ginekologa/dzemdību speciālista prakse.

Dažādas ārstnieciskas procedūras piedāvā arī skaistumkopšanas salons “Mora”, kas atrodas pašā Cesvaines centrā.

Cesvainē atrodas 2 aptiekas. Citus ambulatoros pakalpojumus novada iedzīvotāji saņem tuvākajā slimnīcā, kas atrodas Madonā. Cesvainei tuvākās plaša profila medicīniskās iestādes (bez Madonas) ir Valmierā, Jēkabpilī un Gulbenē, kas, ņemot vērā esošo ceļu stāvokli un transporta iespējas, atrodas pārāk tālu, lai varētu sniegt operatīvu medicīnisko palīdzību.

Dabas pieminekļi

Valsts nozīmes aizsargājamais dabas objekts (Nr. 6469) ir Cesvaines parks ar vairāk kā 33 koku un krūmu sugām. Tā uzrādītā platība ir 33 ha, taču reāli dendroloģiskie stādījumi aizņem 40 ha lielu platību. Parka aizsākumi pēc arhīvu materiāliem ir 17. gadsimta 80tie gadi. Parkam cauri tek Sulas upe, uz kuras uzbūvēti divi tilti. Parkā atrodas Otrā Pasaules karā kritušo kapi, arheoloģiski ievērojams objekts senlatviešu pilskalns ar barona Vulfa kapenēm, divi lielāki dīķi un mazāku dīķu kaskāde, kā arī stadions un estrāde.

Aizsargājamais dabas objekts – liepu puduris pie Draudzes skolas. No vienas vietas izaugušas sešas, tagad jau ļoti resnas, lielas liepas. Turpat blakus vēl divas vecas liepas, no kurām vienas apkārtmērs ir tuvs dižkoku rādītājiem.

Dižkoki: Grašu parkā 15 ozoli, 2 Kalna Stradu ozoli, Iķu vīksna, Vidusboķu, 2 Lejas Putniņu, Kalna Cērteļu, Gremu, Teļastu ozoli, Grašu dzirnavu ezera, Līcīšu ozoli, Palžu priede, Lielušņucenu ozols.

Mikroliegumi un īpaši aizsargājamie biotopi

Kā bioloģiskai daudzveidībai nozīmīga teritorija jāatzīmē Mācītājmuižas grava (pie ceļa Cesvaine – Kusa). Teritorija ir izcila platlapju grava, kuru šķērso Sulas upīte. Gravā konstatētas divas retas, īpaši aizsargājamas ķērpju sugas: parastais plaukšķērpis (*Lobaria pulmonaria*) un sīkpunktainā artonija (*Arthonia bysacae*). Grava atbilst īpaši aizsargājamā meža biotopa kritērijiem un ES aizsargājamā biotopa kritērijiem, kā arī mikrolieguma izveidošanas kritērijiem.

Pašvaldības teritorijā 25,4 ha platībā atrodas Putnu liegumi, tai skaitā melnā stārķa ligzdas Slēdenēs (13,1 ha).

Cesvaines novada meža zemēs 2005. gadā noteikti vairāki mikroliegumi:

- AS “Latvijas valsts meži” Ziemeļlatgales mežsaimniecības apsaimniekotajos mežos 1,0 ha platībā mikroliegums meža biotopam – skuju koku meža biotops;
- AS “Latvijas valsts meži” Ziemeļlatgales mežsaimniecības apsaimniekotajos mežos 0,7 ha platībā mikroliegums meža biotopam – mistrots slapjš meža biotops;
- Saimniecībā “Greķi” (kadastra nr.7027 004 0025) 5,3 ha platībā mikroliegums meža biotopam – platlapju meža biotops.

Kultūras pieminekļi

Pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas sniegtās informācijas, Cesvaines novada teritorijā atrodas vairāki valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļi.

1.2. tabula
Kultūras pieminekļi Cesvaines novadā
(Avots: VKPAI)

Nr.	Grupa/tips	Objekta nosaukums	Atrašanās vieta
Valsts nozīmes			
1654	Arheoloģija	Cesvaines pilskalns	Cesvaine
1656	Arheoloģija	Cesvaines viduslaiku pils	Cesvaine
1660	Arheoloģija	Grantskalnu senkapi	Cesvaines pagasts
1661	Arheoloģija	Grūbu skanstis - viduslaiku nocietinājums	Cesvaines pagasts
1662	Arheoloģija	Lucu senkapi (Bērzkalniņš)	Cesvaines pagasts
1663	Arheoloģija	Kalnaspieķu senkapi	Cesvaines pagasts
1668	Arheoloģija	Sauliešu senkapi (Kapu kalniņš)	Cesvaines pagasts
1670	Arheoloģija	Pauķu senkapi	Cesvaines pagasts
1671	Arheoloģija	Jurguču senkapi	Cesvaines pagasts
1673	Arheoloģija	Lejasgalšu senkapi	Cesvaines pagasts
1674	Arheoloģija	Vēršāru senkapi (Krākals)	Cesvaines pagasts
6468	Arhitektūra	Zemnieka dzīvojamā ēka	Cesvaines pagasts
6469	Arhitektūra	Parks	Cesvaine, Pils un Parka iela
6470	Arhitektūra	Cesvaines luterāņu baznīca	Cesvaine, Baznīcas iela

6471	Arhitektūra	Pilsdrupas	Cesvaines pagasts
6472	Arhitektūra	Cesvaines pils	Cesvaine, Pils iela 1
6473	Arhitektūra	Stallis	Cesvaine, Pils iela 2
6474	Arhitektūra	Mežkunga māja	Cesvaine, Pils iela 2a
Vietējas nozīmes			
1655	Arheoloģija	Birznieku senkapi (Zviedru kapsēta)	Cesvaines pagasts
1657	Arheoloģija	Dāldeņu Pulvera pagraba kalniņš	Cesvaines pagasts
1658	Arheoloģija	Dāldeņu senkapi (Kapu kalniņš)	Cesvaines pagasts
1659	Arheoloģija	Šķilteru senkapi	Cesvaines pagasts
1664	Arheoloģija	Lāgu Baznīcas kalns - kulta vieta	Cesvaines pagasts
1665	Arheoloģija	Lejasgremu senkapi	Cesvaines pagasts
1667	Arheoloģija	Purģaļu senkapi	Cesvaines pagasts
1669	Arheoloģija	Vaļģu Velna akmens - kulta vieta	Cesvaines pagasts
1672	Arheoloģija	Lauru senkapi	Cesvaines pagasts

1.7. attēls. Cesvaines pils 2017. gada maijā (Foto: L.Vanaga, 2017)

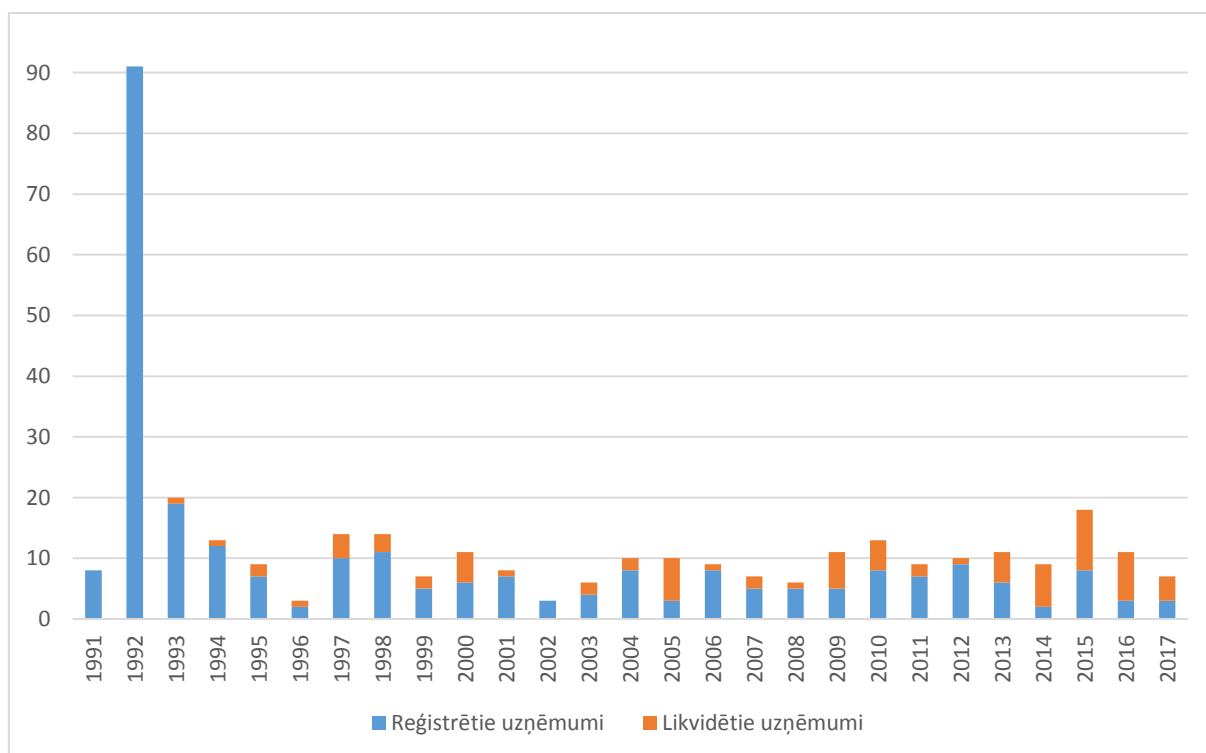
Cesvaines novada teritorijas plānojumā noteikti vietējās (pašvaldības) nozīmes kultūrvēsturiskie objekti (2010. gada 9. decembra saistošo noteikumu Nr. 11 redakcijā):

- Grašu muiža ar parku, dat. 1784.;
- Kārdzabas pareizticīgo baznīca, dat. 1875.;
- Mūra tilts pie Bebriem;
- Rakstnieka Augusta Saulieša dzimtās mājas „Saulieši”;
- Rakstnieka Jāņa Ezeriņa dzimtās mājas „Bokulti”;
- Verstes stabs Cesvaines parkā – piemiņas zīme 1941. un 1949. gadā izsūtītajiem skolēniem;
- Piemineklis 1941. un 1949. gadā izsūtītajiem Cesvaines luterāņu baznīcas dārzā;
- Piemiņas akmens 1905. gada cīnītājiem Mālpakalnē;
- Stopiņa koka mājas – Augusta Saulieša ielā 6, Rīgas ielā 9 un 15, Baznīcas ielā 3, 7, 11 un 15, Amatnieku ielā 2 un 4 Cesvaines pilsētā un „Kalna Stradi” Cesvaines pagastā.

Uzņēmējdarbības vides kopējs raksturojums

Pēc CSP datiem, Cesvaines novadā 2015. gadā dominē pašnodarbinātās personas (106), komercsabiedrības (46) un zemnieku, zvejnieku saimniecības (41). Dominējošā uzņēmējdarbības forma ir pašnodarbinātās personas. Šis rādītājs var liecināt par iedzīvotāju aktivitāti, vēlēšanos uzlabot savus dzīves apstākļus, kā arī, tas ir veids kā radīt darba vietas.

Pēc SIA „Lursoft” datiem sākot no 1991. gada līdz 2017. gada 24. jūlijam Cesvaines novadā ir reģistrēti 260 uzņēmumi, likvidēti 71 uzņēmums. Pēdējos gados likvidēto uzņēmumu ir vairāk, nekā reģistrēto. Tas skaidrojams ar iedzīvotāju skaita samazināšanos novadā.

1.8. attēls. **Reģistrēto un likvidēto uzņēmumu dinamika Cesvaines novadā** (Avots: Lursoft, 2017)

Cesvaines novada dominējošās nozares pēc apgrozījuma ir piena pārstrāde un siera ražošana, mazumtirdzniecība, kokapstrāde, būvniecība un apdares darbi, lopkopība, putnkopība.

Tūrisms

Nozīmīgākie tūristu piesaistes objekti Cesvaines novadā:

- Cesvaines pils un Cesvaines muižas parks;
- Grašu pils ar parku;
- Voļģu (Vaļģu) Velna akmens;
- Kārdabas pareizticīgo baznīca;
- Mūra loka tilts pār Kujas upi;
- Piemiņas akmens 1905. gada revolūcijas cīnītājiem;
- Ķinderu kapi ar kapa pieminekli Augustam Saulietim;
- Rakstnieka Augusta Saulieša (1869 - 1933) dzimtās mājas;
- Cesvaines pilskalns;

- Verstes stabs;
- Brāļu kapi;
- Cēsaines evaņģēliski luteriskā baznīca;
- Romas katoļu baznīca;
- Amatniecības un mākslas salons "Divi torņi";
- "Mednieku dārgumu krātuve" brīvdienu mājā "Pie sievasmātes";
- Jātnieku sporta klubs "Pakavi";
- Stādaudzētava "Kalna Boķi";
- Lauku saimniecība "Kalna Bulderes";
- Kraukļu pamatskola;
- Cēsaines alus darītava;
- Cēsaines brūzis;
- *Silk Secret* zīda izstrādājumi.

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

Attīstības vīzija

Cesvaines novadu atpazīstam kā profesionāli organizētu, viesmīlīgu un skaistu tūrisma pilsētu ar šeit raksturīgajiem ražošanas uzņēmumiem, izkoptu un papildinošu tīklu lauku teritorijā, saglabātu kultūras mantojumu un attīstītu amatniecību un lauksaimniecību.

Vieta, kur ir mājas un darbs. Atgriezies Cesvainē nekad nevar būt par tālu.

Stratēģiskie mērķi

SM1.

Daudzveidīga un
mūsdienīga
ekonomika

SM2.

Sociāli atbildīga
un izglītota
sabiedrība

SM3.

Ilgspējīga vide
un teritorija

Ilgtermiņa prioritātes

IP1. Ekonomikas
attīstība

IP2. Izglītota un
sociāli saliedēta
sabiedrība

IP3. Ilgspējīga
attīstība

Cesvaines novada attīstības stratēģiskie mērķi:

I prioritāte – Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika

- Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana;
- Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība;

II prioritāte – Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība

- Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana un kultūrvides attīstība;
- Izglītības un kultūras iestāžu attīstība;

III prioritāte – Ilgspējīga vide un teritorija

- Sociālās aprūpes, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana un attīstība;
- Pārvaldības efektivitātes uzlabošana.

Cesvaines novada attīstības ilgtermiņa prioritātes un rīcības:

- **Videi draudzīgas satiksmes infrastruktūras sakārtotība.** Visām galvenajām ielām ir ērtas un drošas ietves. Visi novada valsts un A grupas pašvaldības ceļi piemēroti riteņbraucējiem (II, III);
- **Videi draudzīga komunālā saimniecība.** Vidē nenonāk neattīrīti notekūdeņi, ieskaitot lietus kanalizāciju (II, III);

- **Cesvaines pils efektīva izmantošana.** Pils kompleksa visas telpas var tikt izmantotas. Tas notiek, aktīvi darbojoties PPP mehānisms. Pilnībā apgūta arī pils parka teritorija (I, III);
- **Komunālo pakalpojumu pieejamība apbūves teritorijās.** Ūdensvads un kanalizācija aptver visas apbūves teritorijas, ir gatavība perspektīvam pieslēgumu skaita pieaugumam jaunās apbūves teritorijās Cesvaines pilsētā (I, III);
- **Cesvaines novada ceļu infrastruktūras sakārtošana.** Asfalts Jaunpiebalgas-Kraukļu virzienam, Vecpiebalgas virzienam, Cesvaines-Grašu-Kraukļu ceļam. Pārējie ceļi rekonstruēti ar grants segumu. Pilsētā asfaltētas visas ielas (I, III);
- **Viesu uzņemšanas nozares sekmīga darbība.** Cesvaines novadā ir vismaz 25 saimniecības, kas sniedz dažādus tūrisma pakalpojumus (viesu uzņemšana, aktīvā atpūta, naktsmītnes u.c.) (I, II);
- **Sakopta un energoefektīva izglītības un kultūras infrastruktūra.** Visas Cesvaines novada izglītības un kultūras iestādes ir izremontētas un tehniskā kārtībā. Pilnībā ieviesta energoefektivitātes programma (II, III);
- **Sporta un kultūras komplekss nodrošina Cesvaines novada vajadzības.** Novadā darbojas brīvdabas estrāde un pilnvērtīgs sporta komplekss. Katru gadu notiek vismaz 4 reģiona mēroga pasākumi, kas šo infrastruktūru izmanto. Izglītības iestādēs ieviestas specializētas programmas, kas piesaista vismaz 10 % skolēnu no Madonas un citiem novadiem (I, II, III);
- **Mūsdienīga un daudzveidīga sociālā aprūpe.** Jauns pensionāts un dienas sociālās aprūpes centrs Cesvaines pilsētā (II, III);
- **Cesvaines novada pārvaldības augsta uzticamība.** Cesvaines novada pārvaldība iegūst augstus (vismaz 75 %) uzticības rādītājus vispārējā, komunikācijas un plānošanas jomā iedzīvotāju vērtējumā (II, III).

Prioritārās integratīvās problēmjas:

- Vides sakopšana un uzturēšana (Vide);
- Cesvaines pils kompleksa izmantošana un attīstība (Pils);
- Komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība (KSaimn);
- Tehnisko infrastruktūru sakārtošana (Infra);
- Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšanai (UT);
- Izglītības un kultūras iestāžu uzturēšana (IKU);
- Izglītības un kultūras iestāžu attīstība (IKA);
- Pārvaldības efektivitātes uzlabošana (Pārv);
- Aktuāli pasākumi sociālajā sfērā (Soc).

Cesvaines novada attīstības integratīvās problēmjomas un ar tām saistītie stratēģiskie plānošanas elementi

Nr.	Integratīvā problēmjoma un tās saīsinātais apzīmējums	Stratēģiskais mērķis (12 gadu periods)	Ilgtermiņa prioritātes	Vidēja termiņa mērķi (5 – 7 gadu periods)	Īstermiņa mērķi (līdz 3 gadiem)
1.	Vide - Vides sakopšana un uzturēšana	II, III	Videi draudzīgas satiksmes infrastruktūras sakārtošana	Atkritumu šķirošana visā Cesvaines novadā; Veloceliņš gar Pils ielu un gar Madonas-Gulbenes šoseju	Cesvaines pilsētas labiekārtojuma pamatelementi; Atkritumu šķirošana Cesvainē
2.	Pils - Cesvaines pils kompleksa izmantošana un attīstība	II, III	Cesvaines pils efektīva izmantošana	Pils izmantošanas stratēģija; Līgumi ar privātiem investoriem	Pils rekonstrukcijas plāna pasākumu pabeigšana
3.	KSaimn - Komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība	I, II, III	Komunālo pakalpojumu pieejamība apbūves teritorijās; Videi draudzīga komunālā saimniecība	Ūdensvada un kanalizācijas tīkla paplašināšana visā apbūves un perspektīvajās teritorijās; Siltumsaimniecības katlu atjaunošana	Plāna pasākumu izpilde
4.	Infra - Tehnisko infrastruktūru sakārtošana	I, III	Cesvaines novada ceļu infrastruktūras sakārtošana	Velosipēdu infrastruktūras izveide pilsētā, pilsētas apgaismojuma uzlabošana	Plāna pasākumu izpilde; Ielu remonts; Turpmāko prioritāšu plāna izveide
5.	UT - Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšanai	I, II	Viesu uzņemšanas nozares sekmīga darbība	Garantiju fonds jaunajiem ražošanas uzņēmumiem; Attālinātas uzņēmējdarbības programmas realizēšana: infrastruktūras piemērotība un gatavība uzņemt dažādu jomu speciālistus	Organizatoriskie pasākumi tūrisma veicināšanas jomā; Tūrisma centra finansējuma palielināšana; Pastāvīgo pasākumu plāns
6.	IKU - Izglītības un kultūras iestāžu uzturēšana	II, III	Sakopta un energoefektīva izglītības un kultūras infrastruktūra	Centralizētā apkures sistēma visās iestādēs, visu ēku siltināšanas darbu pabeigšana	Plāna pasākumu izpilde

Cesvaines novada attīstības integratīvās problēmjas un ar tām saistītie stratēģiskie plānošanas elementi

Nr.	Integratīvā problēmja un tās saīsinātais apzīmējums	Stratēģiskais mērķis (12 gadu periods)	Ilgtermiņa prioritātes	Vidēja termiņa mērķi (5 – 7 gadu periods)	Īstermiņa mērķi (līdz 3 gadiem)
7.	IKA - Izglītības un kultūras iestāžu attīstība	I, II, III	Sporta un kultūras komplekss nodrošina Cesvaines novada vajadzības	Estrādes izbūve	Plāna pasākumu izpilde
8.	Pārv - Pārvaldības efektivitātes uzlabošana	II, III	Cesvaines novada pārvaldības augsta uzticamība	ISO sertifikāta saņemšana; Pārvaldības sistēmas optimizēšana	Novada mediju attīstības programma un tās realizācija; Gatavošanās funkciju auditam
9.	Soc - Aktuāli pasākumi sociālajā sfērā	II, III	Mūsdienīga un daudzveidīga sociālā aprūpe	Izveidots sociālais dzīvoklis Kraukļu ciemā; Zobārstniecības kabinets bērniem vidusskolas ēkā; Informācijas nodrošināšana par veselības aprūpes pakalpojumiem un veselības veicināšanu	Paaugstināta pansionāta ēkas energoefektivitāte A.Saulieša ielā 14, Cesvainē

Novada specializācija

Nosakot Cesvaines novada specializāciju tika ievērota augstākstāvošo dokumentu hierarhija, specializāciju veidojošo elementu atbilstību Vidzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem. Nozīmīga ietekme Cesvaines novada attīstībā ir Madonas tuvumam. Madona nodrošina izglītības iespējas, darba iespējas, noieta tirgu vietējo uzņēmumu saražotajai produkcijai, kā arī sniedz plašu pakalpojumu loku, kas nav pieejams Cesvaines novadā. Tā ir arī iespēja piesaistīt iedzīvotājus Cesvaines novadam, ja tiem tiks nodrošināta pievilcīga dzīves vide.

Saskaņā ar Cesvaines novada attīstības stratēģiskajiem mērķiem, tika definētas saimnieciskās darbības nozares, kuru darbība Cesvaines novadā tiek īpaši atbalstīta un veicināta. Par novada ekonomiskās specializācijas pamatu tika noteikti:

- tūrisms;
- lauksaimniecība un lauksaimniecības produktu pārstrāde.

Galvenās atbalstāmās aktivitātes ir:

- dabas un aktīvās atpūtas tūrisms, lauku tūrisms;
- lauksaimniecība, bioloģiskā lauksaimniecība;
- lauksaimniecības produktu pārstrāde un pārtikas ražošana;
- amatniecība, mājražošana.

Tiek atbalstīta arī jebkura cita veida saimnieciskā darbība, ja tā:

- rada novadā jaunas darba vietas, it īpaši kvalificētiem speciālistiem;
- neapdraud novada dabas un kultūras vērtības;
- nesamazina iedzīvotāju īpašumu vērtību;
- rosina strādājošos no citām teritorijām pārcelties uz dzīvi Cesvaines novadā;
- ir ētiski pieņemama.

Sadarbība ar citiem novadiem

Viens no novada pastāvēšanas pamatprincipiem ir sadarbība ar blakus esošajiem novadiem. Cesvaines novads robežojas ar diviem lielajiem novadiem – Madonas un Gulbenes. Jau šobrīd Cesvaines novads sadarbojas ar Madonas, Gulbenes, Varakļānu un Lubānas novadiem. Cesvaines novads ar blakusesošajiem novadiem varētu izvērst sadarbību šādās jomās:

- izglītībā (Cesvainē darbojas Cesvaines vidusskola, Cesvaines pirmskola “Brīnumzeme”, Cesvaines mūzikas un mākslas skola, kas jau šobrīd piesaista izglītojamus no blakus novadiem);
- sporta jomā (Cesvaines bērni un jaunieši apmeklē Madonas bērnu un jaunatnes sporta skolas treniņus gan Madonā, gan Cesvainē; jaunajā Cesvaines vidusskolas sporta zālē varētu darboties kāds no sporta skolas treneriem);
- kultūrā (Gulbenes un Madonas novadi piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, tos labprāt apmeklē daudzi Cesvaines novada iedzīvotāji; gan Cesvaines kultūras namā, gan baznīcā tiek rīkoti dažādi kultūras pasākumi, kurus apmeklē blakus esošo novadu

- iedzīvotāji (īpaši populāri ir dažādi koncerti Cesvaines Evaņģēliski luteriskās draudzes baznīcā));
- veselības aprūpē (Cesvainei tuvākā slimnīca ir Madonas novada pašvaldības SIA “Madonas slimnīca”, Madonas novadā strādā arī ģimenes ārsti, kas aprūpē daļu Cesvaines novada iedzīvotāju);
 - uzņēmējdarbības veicināšanā (Madonā darbojas LIAA Biznesa inkubators, kas strādā ar uzņēmējiem no tuvākās apkārtnes);
 - tūrismā (Cesvainē ir skaista pils, kas varētu tikt iekļauta dažādos tūrisma ceļvežos abos blakus esošajos novados).

Attīstības prioritāšu saskaņotība ar nacionāla un reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītajā prioritātē

Cesvaines novada attīstības prioritātes pēc būtības papildina un integrējas Vidzemes plānošanas reģiona un nacionāla līmeņa plānošanas dokumentu izvirzītajās prioritātēs.

Vidzemes plānošanas reģiona izvēlētie stratēģiskie virzieni – cilvēks, ekonomika, teritorija – atspoguļojas Cesvaines novada attīstības prioritātēs.

Rīcības plāns uzsver sadarbību – pilsētas, reģionu sadarbību, transporta sakaru attīstību, pārrobežu zaļo tīklojumu attīstību, ieskaitot kultūrainavas, kā arī lauku apvidu dažādošanu un stiprināšanu.

Cesvaines novada kontekstā ir svarīgi nodrošināt ilgtspējīgu attīstību lauku apvidiem un dabas teritorijām.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas attīstības jomas Cesvaines novada kontekstā ir pilsētas sadarbība un pievilcīga dzīves telpa, inovatīva pašvaldība un līdzdalība.

Vides politikas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli.

Cesvaines novadam visaktuālākās ir zemes izmantošanas sadaļas. Zemes resurss savukārt ir nozīmīgs kā no lauksaimnieciskās ražošanas, tā no ainaviskās un kultūrvēsturiskās telpas saglabāšanas viedokļa.

Ņemot vērā Vidzemes plānošanas reģiona plānošanas dokumentu tiešo ietekmi uz attīstības un teritorijas plānošanu vietējā līmenī, šie dokumenti atspoguļoti detalizēti Cesvaines novada attīstības stratēģijā 2012. – 2024. gadam, pēc iespējas parādot visas rīcības, ietekmes, vadlīnijas u.c. elementus, kurus ir svarīgi ņemt vērā, izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus Cesvaines novadam.

Rīcību virzienos vidējā termiņā (līdz 2026. gadam) sasniedzamie rezultatīvie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2026. gadā sasniedzamais rezultāts vai tendence	Avots
RV1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana				
Pils izmantošanas stratēģija un līgumi ar privātiem investoriem	2015	1	Vismaz 3	Pašvaldības dati
Amatniecības, mājražošanas uzņēmumu skaits	2015	5	Augs vismaz 1,5 reizes	PVD
Tūrisma pakalpojumu sniedzēju skaits	2015	11	Pieaugs, vismaz 20	P/A "Cesvaines tūrisma centrs"
Lauksaimniecības produktu pārstrāde un pārtikas ražošanas uzņēmumu skaits	2015	6	Pieaugs, vismaz 10	PVD
Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu skaits	2015	11	Pieaugs, vismaz 20	LDC
RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība				
Velosipēdu infrastruktūras izveide pilsētā (km)	2016	0	Vismaz 10 km marķētu un atsevišķu ceļu	Pašvaldības dati
Centralizētās kanalizācijas sistēmas patērētāju skaits	2016	1213	Nesamazināsies	SIA "Cesvaines komunālie pakalpojumi"
Centralizētās apkures sistēmas patērētāju skaits	2016	285	Nesamazināsies	SIA "Cesvaines siltums"
Centralizētās ūdensapgādes patērētāju skaits	2016	1382	Nesamazināsies	SIA "Cesvaines komunālie pakalpojumi"
Ceļu segums uz pašvaldības ceļiem un ielām:	2016			Pašvaldības dati
Asfaltētie (km)		15,33	Pieaugs	
Grantētie (km)		171,69	Samazināsies	
Bez seguma (km)		3,76	Samazināsies	
RV3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība				
Novada izglītības un kultūras iestādes ir izremontētas un tehniskā kārtībā	2015	5	Nesamazināsies	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits	2016.2017.m.g.	434	Nesamazināsies	Pašvaldības dati
RV4.1. Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana un kultūrvides attīstība				
Informācijas stendu skaits pie kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem	2015	6	Pie katra pieminekļa	P/A "Cesvaines tūrisma centrs"
Tūrisma maršrutu izveide	2017	2	Nesamazināsies	P/A "Cesvaines tūrisma centrs"

2.2. tabula (turpinājums)

Rīcību virzienos vidējā termiņā (līdz 2026. gadam) sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2026. gadā sasniedzamais rezultāts vai tendence	Avots
Tūrisma gidu skaits	2017	5 (vasarā), 1-2 (ziemā)	Nesamazināsies	P/A "Cesvaines tūrisma centrs"
RV5.1. Sociālās aprūpes, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana un attīstība				
Ārstniecības iestāžu skaits	2016	8	Nesamazināsies	Veselības inspekcija
Sociālo darbinieku skaits	2016	2	Pieaug, vismaz 4	Pašvaldības dati
RV6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana				
Iedzīvotāju skaits	2016	2560	Nesamazināsies	CSP
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	2015	209	Pieaug	Pašvaldības dati
Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits	2015	199	Pieaug	CSP
Teritorijas attīstības indekss	2015	-0,54	Palielināsies	VRAA
Noslēgto sadarbības līgumu skaits ar citām pašvaldībām	2015	5	Pieaug	Pašvaldības dati
Bezdarba līmenis	2016	165	Samazināsies	NVA
Trūcīgo personu skaits	2016	199	Samazināsies	Pašvaldības dati

3. RĪCĪBU PROGRAMMA 2019. – 2026. GADAM

3.1. Prioritāšu un rīcību virzienu īstenošanas pasākumu plāns

Vidēja termiņa prioritātes (VP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu. Vidēja termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot Cesvaines novada resursus, specializāciju, un ņemot vērā ilgtermiņa prioritātes, SVID analīzi.

3.1. tabula

Vidēja termiņa prioritātes un to saskaņotība ar ilgtermiņa prioritātēm

Ilgtermiņa prioritātes (IP)	Vidējā termiņa prioritātes (VP)
IP1 Ekonomikas attīstība	VP1 – Darba vietu un uzņēmējdarbības aktivizēšana
	VP2 – Infrastruktūras attīstība
IP2 Izglītota un sociāli saliedēta sabiedrība	VP3 – Kvalitatīvas izglītības un pieejamības nodrošināšana
	VP4 – Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana
	VP5 – Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana
Ilgspējīga attīstība	VP6 – Efektīvas pārvaldes nodrošināšana

Rīcības virzieni (RV) ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīti vidēja ilgtermiņa un termiņa prioritāšu sasniegšanai. Rīcības virzienu īstenošanai ir noteikti vidējā termiņā risināmie uzdevumi (U), kas ir iniciatīvu un rīcību kopums.

Gan Rīcību plānu, gan Investīciju plānu Cesvaines novada dome ir tiesīga aktualizēt Attīstības programmas darbības laikā, ņemot vērā tā izpildes progresu un apstiprināto ikgadējo pašvaldības budžetu.

Prioritātes, rīcību virzieni un uzdevumi Cesvaines novada attīstības programmas 2019. – 2026. gadam

Prioritāte	Rīcības virziens	Nr.p.k.	Uzdevumi	Projektu papildinātība ar citiem projektiem
P1 – Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika	RV1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana	1.	U1.1.1.: Nodrošināt uzņēmējdarbības attīstību un konsultāciju pieejamību	2,3,4
		2.	U1.1.2.: Jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā	1,3,10
		3.	U1.1.3.: Nodrošināt teritorijas mārketingu	1,2,11,16,18
	RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība	4.	U2.1.1.: Infrastruktūras attīstības sekmēšana	1,2,3,8
		5.	U2.1.2.: Ūdenssaimniecības attīstība	1,4,7
		6.	U2.1.3.: Satiksmes drošības un organizācijas uzlabošana	4,7,10
		7.	U2.1.4.: Teritorijas labiekārtošana	3,4,5,6
P2 – Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība	RV3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība	8.	U3.1.1.: Izglītības pakalpojumu kvalitātes uzlabošana	2,4,6,9
		9.	U3.1.2.: Izglītības iestāžu renovācija un energoefektivitātes paaugstināšana	4,5,7,8
		10.	U3.1.3.: Interesu un profesionālās ievirzes izglītības pieejamība un attīstība	2,4,8,9
	RV4.1. Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana un kultūrvides attīstība	11.	U4.1.1.: Kultūras aktivitāšu veikšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība	3,4,7,10
		12.	U4.1.2.: Kultūrvides saglabāšana un pilnveidošana	3,4,7,11
P3 – Ilgtspējīga vide un teritorija	RV5.1. Sociālās aprūpes, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana un attīstība	13.	U5.1.1.: Sociālās aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	4,7,15,19,20
		14.	U5.2.1.: Veselības aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	4,7,13,19,20
		15.	U5.2.2.: Iedzīvotāju informēšana par pieejamajiem pakalpojumiem	15,19,20
		16.	U5.3.1.: Sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumu attīstība	3,4,7,8,10,18
		17.	U5.3.2.: Izveidot un labiekārtot aktīvās atpūtas infrastruktūru	4,7,8,16,18
		18.	U5.3.3.: Sacensību un sporta pasākumu organizēšana	16,17
	RV6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana	19.	U6.1.1.: Paaugstināt pārvaldes, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu kapacitāti ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai	4,7,15
		20.	U6.1.2.: Uzlabot pakalpojumu sniegšanas kvalitāti	4,6,14,15,19

3.2. Rīcību plāns

3.3. tabula

Cesvaines novada attīstības programmas Rīcību plāns 2019. – 2026. gadam

Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)	Izpildes termiņš vai periods	Kopsumma (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (%)	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji
U1.1.1.: Nodrošināt uzņēmējdarbības attīstību un konsultāciju pieejamību	Novada vadības un uzņēmēju tikšanās	Domes administrācijas darbinieki	Pastāvīgi	3 000,00	3 000,00	100	Tikšanās 2 reizes gadā, informācijas apmaiņa un uzņēmējdarbības attīstība novadā
U1.1.2.: Jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā	Veicināt darba vietu izveidošanu pie novada uzņēmējiem vasaras brīvlaikā	Uzņēmēji, domes administrācijas darbinieki	Pastāvīgi	1 000,00	1 000,00	100	Jaunieši vasaras periodā nodarbināti, tie iegūst pirmo darba pieredzi
U1.1.3.: Nodrošināt teritorijas mārketingu	Tūrisma mārketinga pasākumu plānošana un īstenošana	P/A Cesvaines Tūrisma centrs	Pastāvīgi	15 000,00	15 000,00	100	Notiek dažādi pasākumi, tiek izveidoti informatīvie materiāli, kas nodrošina tūristu piesaisti
U2.1.1.: Infrastruktūras attīstības sekmēšana	Vienošanos noslēgšana par ceļu uzturēšanu ar zemju īpašniekiem uz kuru zemes ir pašvaldības autoceļi (kā inženierbūves)	Domes administrācijas darbinieki, izpilddirektors	2019-2026	2 500,00	2 500,00	100	Tiek sakārtotas īpašumtiesības un īpašumi tiek veiksmīgāk apsaimniekoti
	Lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas ierīkošana Cesvaines pilsētā	Izpilddirektors, SIA "Cesvaines komunālie pakalpojumi"	2019-2026	200 000,00	200 000,00	100	Ierīkota lietus ūdeņu novadīšanas sistēma Cesvaines pilsētā
	Ģenerators ar 5 kW jaudu iegāde	Izpilddirektors	2019-2026	3 000,00	3 000,00	100	Iegādāts ģenerators ar 5 kW jaudu, nodrošināta enerģijas ieguve krīzes situācijās
U2.1.3.: Satiksmes drošības un organizācijas uzlabošana	Cesvaines centrālās daļas Rīgas ielā topogrāfiskā uzmērīšana	Teritorijas plānotāja, zemes ierīkotāja, izpilddirektors	2019-2026	700,00	700,00	100	Veikta topogrāfiskā uzmērīšana, lai plānotu centra Rīgas ielā sakārtošanu

Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)	Izpildes termiņš vai periods	Kopsumma (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (%)	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji
U2.1.3.: Satiksmes drošības un organizācijas uzlabošana	Rīgas ielas pieturvietas izbūve	Ceļu speciālists, izpilddirektors	2019-2026	10 000,00	10 000,00	100	Izbūvēta jauna autobusu pieturas vieta centrā, nodrošināta iedzīvotāju drošība
	Veikt pašvaldības ceļu, tiltu un caurteku inventarizāciju, izstrādāt prioritāšu sarakstu	Ceļu speciālists, izpilddirektors	2019-2026	1 420,00	1 420,00	100	Veikta pašvaldības ceļu, tiltu un caurteku inventarizācija, izstrādāts ceļu, tiltu, caurteku prioritāšu saraksts
U2.1.3.: Satiksmes drošības un organizācijas uzlabošana	Madonas ielas rekonstrukcija Cesvainē	Izpilddirektors, ceļu speciālists	2019-2026	700 000,00	700 000,00	100	Izbūvēta Madonas iela, sakārtota vide, uzlabota satiksmes organizācija un drošība pie skolas
	Tiltu rekonstrukcija (uz pašvaldības autoceļa Nr. 27 Lejas Putniņi - Kārkli; Līkais tilts)	Ceļu speciālists, izpilddirektors	2019-2026	2 000,00	2 000,00	100	Nodrošināta satiksmes drošība, uzlabota satiksmes pārvada seguma kvalitāte un uzlabota satiksmes organizācija
	Drošības uzrauga pie autoostas piesaistīšana	Labiekārtošanas nodaļa	Pastāvīgi	30 000,00	30 000,00	100	Uzlabota skolēnu drošība pie autoostas, organizēta satiksme Pils ielā
U2.1.4.: Teritorijas labiekārtošana	Drošības kameru uzstādīšana Cesvaines pilsētā	Izpilddirektors	2019-2026	3 000,00	3 000,00	100	Uzstādītas 5 kameras, kas nodrošina kārtības uzturēšanu, iedzīvotāju un tūristu drošību pilsētā
	Vizuāli pievilcīgas publiskās ārtelpas attīstība Cesvaines pilsētā, īpaši akcentējot muižas apbūves daļu (parka labiekārtošana, vienāda stila soliņu un atkritumu urnu uzstādīšana pilsētas teritorijā)	Labiekārtošanas nodaļa, izpilddirektors	2019-2026	20 000,00	20 000,00	100	Sakārtota vide Cesvainē, uzstādīti 10 soliņi un atkritumu urnas pie tiem
	Lielās pavasara talkas organizēšana	Labiekārtošanas nodaļa, izpilddirektors	Pastāvīgi	3 000,00	3 000,00	100	Organizētas talkas vismaz reizi gadā, iesaistot novada iedzīvotājus, sakopta apkārtējā vide
	Dabas taku labiekārtošana un attīstība Cesvaines novada teritorijā	P/A Cesvaines Tūrisma centrs, Labiekārtošanas nodaļa, izpilddirektors	Pastāvīgi	9 960,00	9 960,00	100	Izveidotas 3 dabas takas novada teritorijā; uzlabota iedzīvotāju dzīves kvalitāte; piesaistīti tūristi

Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)	Izpildes termiņš vai periods	Kopsumma (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (%)	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji
U2.1.4.: Teritorijas labiekārtošana	Cesvaines parka trepīšu atjaunošana, ratiņu nobrauktuves ierīkošana	Labiekārtošanas nodaļa, izpilddirektors	2019-2026	5 000,00	5 000,00	100	Atjaunotas Cesvaines parka trepītes un ierīkotas ratiņu nobrauktuves, kas nodrošina iedzīvotāju drošību; tūristu piesaiste
	Cesvaines muižas siltumnīcu zonas īpašumtiesību sakārtošana un teritorijas sakopšana	Izpilddirektors, Labiekārtošanas nodaļa	2019-2026	30 000,00	30 000,00	100	Izveidota labiekārtota teritorija, uzlabota ainaviskā vide un veicināta teritorijas mērķtiecīga izmantošana
	Maršrutu marķējumu (norāžu) sakārtošana Cesvainē	Izpilddirektors, Labiekārtošanas nodaļa	2019-2026	5 970,00	5 970,00	100	Nodrošināta novada viesu labklājība, atvieglota pārvietošanās novadā
U3.1.1.: Izglītības pakalpojumu kvalitātes uzlabošana	Cesvaines vidusskolas aulas prožektoru nomaina uz mūsdienīgiem LED prožektoriem	Skolas direktors, izpilddirektors	2019-2026	8 000,00	8 000,00	100	Iegādāti LED prožektoru, uzlabota izglītības un vidusskolas organizēto pasākumu kvalitāte
	Cesvaines Mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļas audzēkņu un absolventu mākslas darbu izstādes	Mākslas nodaļas vadītāja	Pastāvīgi	500,00	500,00	100	Audzēkņu un absolventu mākslas darbu saglabāšana un izstādīšana
U3.1.2.: Izglītības iestāžu renovācija un energoefektivitātes paaugstināšana	Automašīnu stāvlaukuma un ietves ierīkošana pie pirmsskolas izglītības iestādes un žoga nomaina	Pirmsskolas vadītāja, izpilddirektors	2019-2021	10 000,00	10 000,00	100	Sakārtota vide, nodrošināta bērnu drošība
U3.1.3.: Interesu un profesionālās ievirzes izglītības pieejamība un attīstība	Vides interešu izglītības programmas izveide un speciālista piesaiste	Bērnu un jauniešu centra vadītāja, izpilddirektors	2019-2020	5 000,00	5 000,00	100	Izveidota jauna interešu izglītības programma, radīta jauna darba vieta, paplašinās brīvā laika pavadīšanas iespējas

Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)	Izpildes termiņš vai periods	Kopsumma (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (%)	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji
U4.1.1.: Kultūras aktivitāšu veikšanai nepieciešamās infrastruktūras attīstība	Bibliotēkas ēkas pamatu stiprināšana	Bibliotēkas vadītāja, izpilddirektors	2019-2026	10 000,00	10 000,00	100	Nostiprināti bibliotēkas ēkas pamati, lai samazinātu ūdens eroziju
	Estrādes būvniecība	Kultūras nama vadītāja, izpilddirektors	2019-2026	70 000,00	70 000,00	100	Uzbūvēta estrāde, sakopta vide, pieaudzis kultūras pasākumu skaits un iedzīvotāju labklājība
	Pils austrumu spārna 2. stāva telpu kosmētiskais remonts	Muzeja speciāliste, izpilddirektors	Pastāvīgi	113 820,00	113 820,00	100	Sakārtota vide; saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums, piesaistīti tūristi un palielinājies apmeklētāju skaits
	Tējas namiņa iekštelpu remonts	Izpilddirektors, muzeja speciāliste	2019-2026	10 000,00	10 000,00	100	Sakārtota tējas namiņa iekšpuse, kas veicina tūristu piesaisti
	Muzejs kā patstāvīgi funkcionējoša iestāde	Izpilddirektors, muzeja speciāliste	2019-2021	25 000,00	25 000,00	100	Izveidota jauna iestāde, kas piesaista tūristus un novada iedzīvotājus
	Kultūras stratēģijas izstrāde	Kultūras nama direktore	2019-2026	100,00	100,00	100	Izstrādāta kultūras stratēģija, tiek plānoti pasākumi un finanses atbilstoši stratēģijai
	Materiāli tehniskās bāzes attīstība Cesvaines un Kraukļu bibliotēkā	Izpilddirektors, bibliotēkas vadītāja	Pastāvīgi	7 000,00	7 000,00	100	Bibliotēkās vienmēr pieejamas jaunākās grāmatas un periodika, datori, kas veicina apmeklētāju skaita palielināšanos
U5.1.1.: Sociālās aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	Dienas sociālā aprūpes centra izveide Rīgas ielā 4	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki, Sociālais dienests	2019-2026	500 000,00	500 000,00	100	Izstrādāts projekts un iegūts finansējums, uzlabota sociālo pakalpojumu kvalitāte
	Ēkas Rīgas ielā 4 pielāgošana pansionāta vajadzībām	Sociālā aprūpes centra vadītājs, izpilddirektors	2019-2021	100 000,00	100 000,00	100	Pielāgotas telpas pansionāta vajadzībām, palielinājies iemītnieku skaits

Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)	Izpildes termiņš vai periods	Kopsumma (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (%)	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji
U5.1.1.: Sociālās aprūpes infrastruktūras un pakalpojumu attīstība	Mājaprūpes sakārtošana, attīstība	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki, Sociālais dienests	Pastāvīgi	150 000,00	150 000,00	100	Iedzīvotāju skaits, kas saņem mājaprūpes pakalpojumus, palielinājies
U5.2.2.: Iedzīvotāju informēšana par pieejamajiem pakalpojumiem	Videonovērošanas kameru uzstādīšana Cesvaines pilsētā un parkā	Izpilddirektors	2019-2020	6 000,00	6 000,00	100	Uzstādītas kameras, kas atklāj pārkāpumus; samazinājies pārkāpumu skaits uz pusi
U5.3.1.: Sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumu attīstība	Esošo sporta stadionu rekonstrukcija	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki, skolas direktors	2019-2026	140 000,00	140 000,00	100	Stadioni rekonstruēti un nodoti ekspluatācijā; dažādota sporta pasākumu programma; plašākas aktīvās atpūtas iespējas
	Slidotavas ierīkošana Cesvaines pilsētā	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki, sporta speciāliste	2019-2026	12 000,00	12 000,00	100	Ierīkota slidotava; dažādota sporta pasākumu programma; plašākas aktīvās atpūtas iespējas
U5.3.1.: Sporta un aktīvās atpūtas pakalpojumu attīstība	Distanču slēpošanas trases ierīkošana	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki, sporta speciāliste	2019-2026	20 000,00	20 000,00	100	Ierīkota distanču slēpošanas trase; dažādota sporta pasākumu programma; plašākas aktīvās atpūtas iespējas
U5.3.2.: Izveidot un labiekārtot aktīvās atpūtas infrastruktūru	Veloceliņa izbūve uz Madonu	Izpilddirektors, ceļu speciālists	2019-2026	500 000,00	500 000,00	100	Izbūvēts veloceliņš, kas piesaista tūristus un veicina aktīvu dzīvesveidu novadā
U5.3.3.: Sacensību un sporta pasākumu organizēšana	Sacensību un sporta pasākumu organizēšana	Sporta speciāliste	Pastāvīgi	5 000,00	5 000,00	100	Vairāk organizētu sporta pasākumu

Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)	Izpildes termiņš vai periods	Kopsumma (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (EUR)	Pašvaldības līdzfinansējums (%)	Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji
U6.1.1.: Paaugstināt pārvaldes, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu kapacitāti ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai	Pašvaldības darbinieku kapacitātes palielināšana (apmācības, kursi, semināri, speciālistu piesaiste)	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki	Pastāvīgi	9 000,00	9 000,00	100	Apmeklēti kursi darbinieku kompetences paaugstināšanā, kas veicina iedzīvotāju apmierinātību ar domes darbu
U6.1.2.: Uzlabot pakalpojumu sniegšanas kvalitāti	Pašvaldības nekustamo īpašuma apsaimniekošanas politikas izstrāde	Izpilddirektors, domes administrācijas darbinieki	2019-2026	1 000,00	1 000,00	100	Izstrādāts apsaimniekošanas politikas plāns, kas atvieglo pašvaldības īpašumu apsaimniekošanu
	Pašvaldības funkciju audits	Izpilddirektors	2019-2026	2 000,00	2 000,00	100	Veikts pašvaldības funkciju audits, novērsta procesu pārklāšanās

3.3. Investīciju plāns

Cesvaines novada domes investīciju plāns ir bāzēts uz izstrādātā pasākumu plāna priekšlikumu saraksta, kas savukārt ir saistīts ar stratēģijas pamatelementiem attiecīgajam laika periodam un izriet no tiem.

3.4. tabula

Plānotās investīcijas, galvenie rādītāji

	Aptuvenais budžets, EUR
Kopā	9 125 141,06
no tā finansē pašvaldība	3 600 854,75
no tā ārējais finansējums	5 524 286,31

No augstākminētajām investīcijām plānots, ka pašvaldības līdzfinansējums būs 3 600 854,75 EUR, bet pārējo summu segs, piesaistot ES fondu naudu projektu realizēšanai un arī citus ārējā finansējuma avotus. Tas nozīmē, ka pašvaldības līdzfinansējums tiek plānots aptuveni 40 % no visu investīciju kopsummas.

Cesvaines novada attīstības programmas 2019. – 2026. gadam investīciju plāns

Uzsāktie projekti

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
P1: Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika				3 493 195,00						
RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība				3 493 195,00						
1.	Jaunas pilsētas katlu mājas būvniecība, saglabājot esošo, un iekārtu iegāde	VP1; RV2.1; U2.1.1.		569 140,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Uzbūvēta jauna pilsētas katlu māja, saglabājot esošo, uzlabota siltumapgādes sistēma	2017 - 2020	Izpilddirektors, SIA „Cesvaines siltums”
2.	Siltumtrases izbūve pa Veidenbauma ielu uz Cesvaines vidusskolu	VP1; RV2.1; U2.1.1.		326 000,00	40 % KF	60 %	0	Izstrādāts projekts un izbūvēta siltumtrase	2018-2021	SIA „Cesvaines siltums”
3.	Ielu rekonstrukcija – asfalta seguma uzklāšana Cesvaines pilsētā (Nešaules iela, Upes iela, Rīgas iela)	VP1; RV2.1; U2.1.3.		483 770,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Veikta ceļu pārbūve, asfaltēšana, sakārtota vide, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
4.	Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešamās infrastruktūras attīstība Cesvaines pilsētā (Investīciju plānā -2.1. Investīciju projektu idejas integrēto teritoriju attīstībā)	VP1; RV2.1; U2.1.3.		727 353,00	85% SAM 3.3.1.	15%	0	Atjaunots Pils ielas asfalta segums 1,3 km garumā. Projekta ietvaros iesaistīti 9 komersanti, radītas 13 jaunas darbavietas, sakārtota infrastruktūra, satiksme organizācija un uzlabota drošība; izveidots ielas apgaismojums	2016 - 2019	Izpilddirektors, projektu vadītāja, ceļu speciālists

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
5.	Piekļuves nodrošināšana rūpnieciskās ražošanas objektiem (Investīciju plānā- 2.1. Investīciju projektu idejas integrēto teritoriju attīstībā)	VP1; RV2.1; U2.1.3.		209 412,00	85% SAM 3.3.1.	15%	0	Brīvības ielas posma rekonstrukcija, uzklāts asfalta segums 0,5 km garumā. Radīta 1 darbavieta, piesaistīti 2 komersanti	2016 - 2019	Izpilddirektors, projektu vadītāja, ceļu speciālists
6.	Pašvaldības autoceļa Nr. 30 Jokums - Daukstes pārbūve, posms 0,0 - 2,60 km, objekta kopgarums 2,60 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		150 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
7.	Pašvaldības autoceļa Nr. 4 Kraukļi - Valdesmuiža pārbūve, posms 1,8 - 2,8 km, objekta kopgarums 1,00 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		60 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
8.	Pašvaldības autoceļa Nr. 32 Vīboti - Valdesmuiža pārbūve, posms 0,0 - 0,5 km, objekta kopgarums 0,5 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		33 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
9.	Pašvaldības autoceļa Nr. 26 Šeri – Kripi pārbūve, posms 0,0 - 0,4 km, objekta kopgarums 0,4 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		24 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
10.	Pašvaldības autoceļa Nr. 104 Lāgi - Egle pārbūve, posms 0,0 - 1,00 km, objekta kopgarums 1,00 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		60 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
11.	Pašvaldības autoceļa Nr. 3 Tirzbanurti – Kārkli pārbūve, posms 0,0 -1,25 km, objekta kopgarums 1,25 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		75 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
12.	Pašvaldības autoceļa Nr. 43 Dzeņi - Spieķi pārbūve, posms 0,0 - 3,00 km, objekta kopgarums 3,00 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		180 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
13.	Pašvaldības autoceļa Nr. 31 Vairogi - Kočkares pārbūve, posms 0,0 - 2,80 km, objekta kopgarums 2,80 km	VP1; RV2.1; U2.1.3.		168 000,00	90% ELFLA	10%	0	Pārbūvēts grants seguma ceļa posms. Lauksaimniecības produktu ražotāju darbības veicināšana un iedzīvotāju apdzīvotības saglabāšanā, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
14.	Apbraucamā ceļa Nr. 1 grants seguma atjaunošana	VP1; RV2.1; U2.1.3.		142 280,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Ceļa pārbūve, atjaunots grants segums, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Izpilddirektors, ceļu speciālists
15.	Pašvaldības autoceļa Nr. 6 Kraukļi - Ķīnderu kapi posma asfaltēšana	VP1; RV2.1; U2.1.3.		64 000,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Ceļa pārbūve, asfaltēšana, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
16.	Pašvaldības autoceļš Nr. 19 Graši - Kārdaba, posms 2,2 - 4,2 km, grants seguma atjaunošana	VP1; RV2.1; U2.1.3.		56 900,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Ceļa pārbūve, atjaunots grants segums, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
17.	Pašvaldības autoceļš Nr. 27 Lejas Putniņi - Kārkli, posms 2,4 - 4,1 km, grants seguma atjaunošana	VP1; RV2.1; U2.1.3.		42 680,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Ceļa pārbūve, atjaunots grants segums, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
18.	Pašvaldības autoceļš Nr. 17 Pavāri - Kārdabas ceļš, posms 0,6 - 1,4 km, grants seguma atjaunošana	VP1; RV2.1; U2.1.3.		22 760,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Ceļa pārbūve, atjaunots grants segums, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors
19.	Pašvaldības autoceļš Nr. 51 Kalnakrogs - Lejas Putniņi, grants seguma atjaunošana	VP1; RV2.1; U2.1.3.		93 900,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Ceļa pārbūve, atjaunots grants segums, uzlabota satiksmes drošība	2019 - 2026	Ceļu speciālists, izpilddirektors

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
20.	Vides pieejamības nodrošināšana pilsētas teritorijā (invalīdu nobrauktuves, marķējumi)	VP1; RV2.1; U2.1.4.		5 000,00	85% ESF; ERAF	15%	0	Izveidotas nobrauktuves, kas nodrošina vides pieejamību pie valsts un pašvaldības iestādēm, kā arī sabiedriski nozīmīgās vietās. Uzlabota iedzīvotāju dzīves un tūrisma pakalpojumu kvalitāte	2019 - 2026	Labiekārtošanas nodaļa, izpilddirektors
P2: Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība				3 146 216,06						
RV3.1. : Izglītības un kultūras iestāžu attīstība				290 846,06						
21.	Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs	VP3; RV3.1; U3.1.1.		4 426,32	85% ESF	0	15% Valsts budžeta līdzekļi	Uzlabota pieeja karjeras atbalstam izglītojamiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs	2017 - 2020	Skolas direktors, izglītības speciāliste, izpilddirektors
22.	Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana (SAM 8.3.1.1.)	VP3; RV3.1; U3.1.1.		15 000,00	85% ESF	0	15% Valsts budžeta līdzekļi	Nodrošināta kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura (turpmāk – mācību saturs) aprobācija atbilstoši vispārējās izglītības obligātā satura aprakstam un mācību satura ieviešanu pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē	2017 - 2018	Skolas direktors, izglītības speciāliste, izpilddirektors

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
23.	Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai (SAM 8.3.2.2.)	VP3; RV3.1; U3.1.1.		21 419,74	85% ESF	0	15% Valsts budžeta līdzekļi	Nodrošināta izglītības pakalpojumu daudzveidība, uzlabojot izglītojamo kompetences un mācību sasniegumus	2017 - 2023	Skolas direktors, izglītības speciāliste, izpilddirektors
24.	Ēkas Pils ielā 4 renovācija (fasādes atjaunošana, siltināšana, iekštelpu remonts, jumta rekonstrukcija, logu nomainīšana, centrālās siltumapgādes ierīkošana)	VP3; RV3.1; U3.1.2.		250 000,00	85% ESF; ERAF SAM 4.2.2.	15%	0	Atjaunota ēkas Pils ielā 4 fasāde, veikts iekštelpu, jumta un logu remonts, telpas izmantojamas kultūras nama vajadzībām	2019 - 2026	Izpilddirektors, kultūras nama vadītāja
RV4.1: Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana				2 855 370,00						
25.	Pils iekštelpu renovācija, atjaunošana	VP4; RV4.1; U4.1.1.		85 370,00	85% ESF; EEZ	15%	0	Sakārtota vide, piesaistīti tūristi, partneri un investori	Pastāvīgi	Muzeja speciāliste, izpilddirektors
26.	Pils jumta centrālās daļas atjaunošana, rekonstrukcija	VP4; RV4.1; U4.1.2.		1 200 000,00	85% ERAF (SAM 5.5.1.)	15%	0	Atjaunota pils jumta centrālā daļa; sakārtota vide un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums; palielinājies apmeklētāju skaits; piesaistīti partneri un investori	2017 - 2019	Izpilddirektors, projektu vadītāja, muzeja speciāliste
27.	Cesvaines pilsmuižas staļļu jumta rekonstrukcija	VP4; RV4.1; U4.1.2.		200 000,00	80% ESF; EEZ, LEADER	20%	0	Rekonstruēts kultūrvēsturiskais piemineklis, nomainīts jumta segums, piesaistīti tūristi	2017 - 2019	Projektu vadītāja, izpilddirektors

Nr. p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība vidējā termiņa prioritātēm	Papild. ar citiem projektiem (norādīt projekta N.p.k.)	Indikatīvā summa (EUR)	Finanšu instruments (%)			Projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji	Plānotais ieviešanas periods	Atbildīgais par projekta īstenošanu (sadarbības partneri)
					ES finans./ fonds	Pašv. finans.	Cits			
28.	Krievijas - Latvijas pārrobežu sadarbības projekts "Kultūras mantojam saglabāšanā un popularizēšanā". Projekta ietvaros tiek risināta Cesvaines pils elektroinstalācijas un apkures sistēmu atjaunošana, telpu restaurācija, teritorijas labiekārtošana	VP4; RV4.1; U4.1.2.		1 370 000,00	90% EU Neighbourhood & Russia - Cross Border Cooperation	10%	0	Cesvaines pils elektroinstalācijas un apkures sistēmas atjaunošana, restaurētas telpas, saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums. Veicināta tūristu piesaiste, apmeklētāju skaita palielināšanas.	2016 - 2020	Izpilddirektors, muzeja speciāliste, projektu vadītāja
P3: Ilgtspējīga vide un teritorija				61 760,00						
RV5.1. : Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana				61 760,00						
29.	Veselai un laimīgai ģimenei Cesvaines novadā	VP5; RV5.1; U5.2.1.		31 760,00	85% ESF	0	15% Valsts budžeta līdzekļi	Uzlabota pieejamība veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem	2017 - 2020	Sociālais dienests, domes administrācijas darbinieki
30.	Jauna ģimenes ārsta prakse	VP5; RV5.1; U5.2.1.		30 000,00	0	20%	80% Privāts finans.	Izveidota jauna ģimenes ārsta prakse Cesvainē; palielinājies veselības pakalpojumu sniedzēju skaits	2019 - 2020	Pašvaldība, vietējais uzņēmējs

4. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

Attīstības programmas uzraudzības kārtības pamatā ir uzraudzības ziņojuma izstrāde un publiskošana.

Uzraudzības ziņojumu izstrādā speciāla komisija, kuras sastāvā ietilpst:

- Cesvaines novada domes priekšsēdētājs;
- Cesvaines novada domes izpilddirektors;
- Cesvaines novada domes teritorijas plānotāja;
- Cesvaines novada domes Finanšu un grāmatvedības nodaļas vadītāja;
- Cesvaines novada domes Sociālā dienesta vadītāja;
- Cesvaines novada izglītības iestāžu vadītāju pārstāvis(-e);
- SIA “Cesvaines komunālie pakalpojumi” vadītāja;
- SIA “Cesvaines siltums” vadītājs;
- P/A “Cesvaines Tūrisma centrs” direktore;
- Cesvaines novada uzņēmēju pārstāvis(-e) lauksaimniecības sektorā;
- Cesvaines novada uzņēmēju pārstāvis(-e) nelauksaimniecības sektorā;
- Novada nevalstisko organizāciju pārstāvis(-e);
- Pieaicinātie eksperti, ja tas nepieciešams.

Viens no komisijas locekļiem ar domes lēmumu tiek iecelts par atbildīgo uzraudzības ziņojuma izstrādātāju.

Uzraudzības ziņojumam ir jāatspoguļo vismaz sekojošas lietas:

- Attīstības programmā minēto pasākumu izpildes gaita:
 - pasākumi, kas uzsākti;
 - pasākumi, kas pabeigti;
 - katram pasākumam paredzētais un izlietotais budžeta finansējums;
 - katram pasākumam piesaistītais finansējums un tā avoti, paredzētais un izlietotais līdzekļu apjoms;
 - līdzekļa galveno pozīciju atšifrējums;
 - informācija par to, kura amatpersona un struktūrvienība atbild par pasākuma izpildi;
 - argumentēti paskaidrojumi par katru konkrētu pasākuma neizpildes gadījumu;
- Kopējais pasākumu plāna izpildes novērtējums, ietverot rezultātos vidēja termiņa sasniedzamos rezultātus:
 - **RV1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana:**
 - Izveidota pils izmantošanas stratēģija un noslēgti vismaz 3 līgumi ar privātiem investoriem;
 - Amatniecības, mājražošanas uzņēmumu skaits pieaudzis vismaz 1,5 reizes;
 - Pieaudzis tūrisma pakalpojumu sniedzēju skaits;

- Pieaudzis lauksaimniecības produktu pārstrādes un pārtikas ražošanas uzņēmumu skaits;
- Pieaudzis bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu skaits.
- **RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība:**
 - Izveidoti vismaz 10 km marķētu un atsevišķu celiņu velosipēdu infrastruktūrai Cesvainē;
 - Nesamazināsies centralizētās kanalizācijas sistēmas patērētāju skaits;
 - Nesamazināsies centralizētās apkures sistēmas patērētāju skaits;
 - Nesamazināsies centralizētās ūdensapgādes patērētāju skaits;
 - Palielināsies noasfaltēto pašvaldības ielu un ceļu garums, samazināsies grantēto un bez seguma esošo pašvaldības ielu un ceļu garums.
- **RV3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība:**
 - Nesamazināsies novada izglītības un kultūras iestāžu skaits, kas ir izremontētas un tehniskā kārtībā;
 - Izglītojamo skaits nesamazināsies.
- **RV4.1. Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana un kultūrvides attīstība:**
 - Pie katra kultūrvēsturiskā pieminekļa būs uzstādīts informācijas stends;
 - Nesamazināsies tūrisma maršrutu skaits;
 - Nesamazināsies tūrisma gidu skaits
- **RV5.1. Sociālās aprūpes, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana un attīstība:**
 - Nesamazināsies ārstniecības iestāžu skaits;
 - Pieaugs sociālo darbinieku skaits.
- **RV6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana:**
 - Iedzīvotāju skaits novadā nesamazināsies;
 - Pieaugs ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits;
 - Pieaugs ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits;
 - Palielināsies Teritorijas attīstības indekss;
 - Pieaugs noslēgto sadarbības līgumu skaits ar citām pašvaldībām;
 - Samazināsies bezdarba līmenis;
 - Samazināsies trūcīgo personu skaits.
- Pasākumu plāna izpildes novērtējums no kopējā stratēģijas viedokļa:
 - stratēģisko mērķu sasniegšana un uzdevumu izpilde;
 - problēmas – novada iekšējās un tās, ko radījuši ārējie apstākļi;
 - panākumi;
 - secinājumi, kas ietver turpmākos nodomus.

Attīstības programmas uzraudzības ziņojums veidojams ik gadu. Tas noformējams kā pielikums Cesvaines novada domes gada pārskatam un sagatavojams ne vēlāk kā mēneša laikā

pēc gada pārskata apstiprināšanas. Uzraudzības ziņojumu apstiprina Cesvaines novada domes sēdē un pēc tam publisko laikrakstā “Cesvaines Ziņas” un novada mājaslapā www.cesvaine.lv.

Attīstības programmas kontroles kvantitatīvo nodrošinājumu veido pārskats par Rīcību plānā minētajiem rezultatīvajiem rādītājiem. Datu ieguvī un uzraudzības ziņojuma izstrādi veic Cesvaines novada domes speciālists, kas nosaka rezultatīvo rādītāju informācijas glabāšanas kārtību, ko apstiprina Cesvaines novada domē, un atbild par tās ievērošanu.

Gados, kad tiek izstrādāti ziņojumi un/vai pārskati par Cesvaines novada attīstības ilgtspējības indikatoriem, abus pārskatus apvieno.